

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

## § 166

### Poikkeamishakemus III (Nalkala), Hämeenkatu 31, toimistohuoneiston muuttaminen asunnoksi

TRE:2666/10.03.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:  
Elina Karppinen

#### Valmistelijan yhteystiedot

Toimistoarkkitehti Merja Kinos, puh. 040 481 2571, etunimi.  
sukunimi@tampere.fi

#### Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.  
sukunimi@tampere.fi

#### Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

#### Päätösehdotus

Poikkeamishakemus tontille 837-103-29-4 osoitteessa Hämeenkatu 31 hylätään.

#### Perustelut

Poikkeamispäätös MRL 171 §:n nojalla MRL 58 § 1 momentin säännöksestä, jonka mukaan rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa.

Alun perin toimistotilaksi rakennettu toisen kerroksen huoneisto halutaan muuttaa asunnoksi. Tampereen yhdyskuntalautakunta on antanut asiasta kielteisen päätöksen 14.2.2023 § 50. Päätöksestä on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

#### HAKIJA ON ANTANUT ERITYISET SYYT POIKKEAMISELLE

Perusteluiksi ja erityisiksi syiksi hakija on esittänyt mm. sen, että Tampereen melulinjaukset (27.8.2019) ovat VnP vastaisia. Poikkeamisharkinnassa viranomaisen on perustettava tulkintansa hierarkkisesti ylempään normiin (VnP), mikäli päätöksentekoa ohjaava normisto (VnP ja kunnallisen lautakunnan päätöksellä luotu ohjeistus eli melulinjaukset) ovat ristiriidassa. Seinärakenteiden ääneneristävyys on riittävä. Erotus 30 dB on VnP:n ohjeistuksen mukainen sallittu äänitaso asuinhuoneistossa sekä päivä- että yöaikaan. Lisäksi ulkoseinän melutason soveltuvuus käyttötarkoituksensa muuttamiseen voidaan kyseenalaistaa sillä perusteella, että nykyinen iv-tekniikka ei suosittele ja jopa kieltää ikkunoiden avaamisen ilmanvaihtotarkoituksiin. Huoneistossa on koneellisen ilmanvaihdon lisäksi kaksi ilmalämpöpumppua. Ulkoseinästä mitattu melu ei siten ole

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

relevantti kriteeri käyttötarkoituksenmuutosharkinnassa eikä poikkeamislupaharkinnassa. Ulkoseinästä mitattu melu ei siten voi toimia sellaisena selvityksenä, joka muodostaisi MRL 171.2 §:n poikkeamisen esteen.

Erietyiset syyt löytyvät kokonaisuudessaan poikkeamishakemuksesta. Liite on salassa pidettävä JulkL 24 § 23 kohdan perusteella.

#### KUULEMINEN

Naapurit on kuultu kaupungin toimesta. Naapureilla ei ollut huomautettavaa hankkeesta.

#### POIKKEAMINEN

Tontille sallitusta kerrosalasta *on käytettävä* 32 % liike- ja toimistotiloina. Siitä poiketen liike- ja toimistotilojen määrä laskisi rakennuslupavaiheen muutoksen lisäksi yhteensä n. 26 %:iin.

Huoneisto sijaitsee alueella, joka asemakaavassa on merkitty rakennusalan osaksi, jolla *tulee* sijoittaa liike- tai toimistotiloja rakennuksen kaduntasokerrokseen ja sitä seuraavaan kerrokseen. Siitä poiketen toisen kerroksen tila halutaan muuttaa asunnoksi.

Poikkeaminen voidaan erityisestä syystä myöntää, mikäli se ei MRL 171 § mukaisesti

1. aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
2. vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
3. vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista; tai
4. johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

#### ASEMAKAAVOITUS

Tontti sijaitsee kaupungin keskustassa rajautuen pohjoisessa Hämeenkatuun sekä idässä, etelässä ja lännessä asuin- ja liikerakennuksen tonttiin.

Huoneisto, jolle poikkeamista haetaan, on rakennusluvassa osoitettu toimistoksi. Huoneisto sijaitsee Hämeenkadun puoleisella sivulla, toisessa kerroksessa.

*Keskustan strateginen osayleiskaava (2.6.2017 ja 16.1.2019)*

Hämeenkatu 31 sijoittuu Keskustan strategisen osayleiskaavan ydinkeskustan kehittämisvyöhykkeelle, jonka kaavamääräyksessä todetaan mm.

”Alueella tulee parantaa ydinkeskustamaisen elinkeinotoiminnan edellytyksiä, saavutettavuutta ja kävelyalueen elävyyttä. Suunnitelmien tulee edistää monipuolisten liiketilojen tarjontaa lisärakentamisen ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

sisäpihojen kehittämisen avulla. Toteutuksen tulee tukea kivijalkakauppaa ja sen toimintamahdollisuuksia varaamalla katuihin ja muihin yleisiin alueisiin rajautuvien rakennusten ensimmäiset kerrokset liike- ja palvelukäyttöön. Suunnitelmien yhteydessä on tutkittava asumisen lisäämistä ja toteutettava asumisen vaatimat ulko-oleskelutilat.”

Hämeenkadusta osayleiskaavassa todetaan:

”Hämeenkatu on kaupungin merkittävin katutila, jota on kehitettävä aktiivisena, monipuolisena, viihtyisänä ja laadukkaana ympäristönä turvaamalla kulttuurihistorialliset arvot ja liike-elämän toimintaedellytykset.”

Yleiskaavan mukaan kiinteistön ensimmäiset kerrokset tulee varata liike- ja palvelukäyttöön.

*Asemakaava (21.4.2004)*

Asemakaavamääräykset, jotka koskevat toimistuhuoneistoa, joka halutaan muuttaa asunnoksi :

1. Merkintä er-6 ilmoittaa rakennusalan osan, jolle *tulee* sijoittaa liike- ja toimistotiloja rakennuksen kaduntasokerrokseen ja sitä seuraavaan kerrokseen.
2. Tontille sallitusta kerrosalasta *on käytettävä* 32 % liike- ja toimistotiloiksi.

Yleiskaavan ohjaus elävän ja viihtyisän keskustan ja liike-elämän toimintaedellytysten turvaamiseksi on varmistettu asemakaavan er-6-määräyksellä ja liiketilojen sijoittuminen erityisesti keskustan pää- ja liikekadun varrella kiinteistön alimpiin kerroksiin: kivijalkakauppaa maantasossa sekä liike- ja toimistotilaa myös asumisen ja katutason liiketilojen välissä. Nämä mahdollistavat nk. laakerikerroksen eri toimintojen välille ja osaltaan antavat myös melun suojaa asuintiloille sisällä kiinteistössä.

Asemakaavassa on linjattu myös asuntojen avautumista hiljaiselle puolelle. Hämeenkadun puoleiselle julkisivulle on annettu määräys eas-1 /III-VII, jonka mukaan asuinhuoneiden ikkunoita ei saa sijoittaa Hämeenkadun puoleiseen julkisivuun 3.-7. kerrokseen, ellei asunnon ikkunoita ole myös toisen julkisivun puolella. Eli asuntojen pitää olla ns. läpitalon huoneistoja kerroksissa 3-7. On selvää, että mikäli asemakaava sallisi asuinhuoneistoja myös 1-2 kerroksiin, vaatimuksena olisi ilman muuta se, että ikkunoita olisi myös toisen julkisivun puolella.

Kaavamääräys eas-1/III-VII vastaa vuonna 2019 annetun melulinjauksen (Yhdyskuntalautakunta 27.8.2019 § 229) periaatteita.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

Liike- ja toimistotilojen määrään oli myönnetty poikkeus jo rakennuslupavaiheessa, jolloin liike- ja toimistotilojen määrä laski 32 %:sta 30,2 %:iin. Haetun toimistohuoneiston muutoksen myötä liiketilojen määrä olisi enää n. 26 %.

*Melulinjaus (Yhdyskuntalautakunta 27.8.2019 § 229)*

Hämeenkadun puolella Hämeenkatu 31 julkisivuun kohdistuva liikenteen keskiäänitaso on huoneiston kohdalla 68 dB (A-Insinöörit, 2022).

Tampereen yhdyskuntalautakunnan hyväksymässä melulinjauksessa todetaan, että jos asuinrakennuksen ulkoseinään kohdistuvan melun päiväajan keskiäänitaso on 65 -70 dB, tulee asuntojen avautua myös hiljaiselle puolelle (alle 55 dB). Huoneisto avautuu ainoastaan Hämeenkadun puolelle eikä siten täytä linjauksen vaatimusta.

Asemakaavassa on määrätty, että asuinhuoneiden ikkunoita ei saa sijoittaa Hämeenkadun puoleiseen julkisivuun 3.-7. kerrokseen, ellei asunnon ikkunoita ole myös toisen julkisivun puolella. Eli asuntojen pitää olla ns. läpitalon huoneistoja kerroksissa 3-7.

Melulinjauksen noudattaminen ja asunnon avautuminen myös hiljaiselle puolelle mahdollistaa asunnon tuulettamisen ilman, että asuntoon tulevan melun taso ylittää ulko-oleskelualueiden sallitun enimmäisarvon 55 dB.

Kiinteistön tai asunnon ilmanvaihtojärjestelmän tyyppi ei vaikuta siihen, että tuleeko asuntojen avautua myös hiljaiselle puolelle.

Asemakaavassa on Hämeenkadun puoleiselle julkisivulle annettu määräys 38dBA. Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennusten asuintilojen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään rakennuslupalla osoitetun dBA-luvun mukainen. Edellä mainittu määräys ei koske 1. ja 2. kerroksen tiloja, koska niiden tulee olla liike- ja toimistokäytössä, ei asuinkäytössä.

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992): "Asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa on ohjeena, että ulkoa kantautuvasta melusta aiheutuva melutaso sisällä alittaa melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvon (klo 7-22) 35 dB ja yöohjearvon (klo 22-7) 30 dB."

Huoneiston sisätiloissa tehdyn mittauksen mukaan liikennemelun taso huoneistossa on päiväaikaan 28-29 dB, joka alittaa asuinhuoneistolle asetetun päiväajan toimenpidetason 35 dB.

Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että voitaisiin sivuuttaa melulinjauksen vaatimus, jonka mukaan asunnon tulee avautua myös hiljaiselle puolelle, mikäli ulkoseinään kohdistuvan melun päiväajan keskiäänitaso ylittää 65 db.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

Melulinjausta on noudatettu kaikissa asemakaavoituksen valmistelemissa poikkeamishankkeissa elokuun 2019 jälkeen. Ei ole mahdollista, että tästä yhdenmukaisesta ja johdonmukaisesta ratkaisukäytännöstä poikettaisiin Hämeenkatu 31 toimistohuoneiston osalta.

Ottaen huomioon tontin kaavallisen tilanteen, meluselvityksen, hakijan antaman selvityksen sekä saadut lausunnot, asemakaavayksikkö toteaa, että toimistohuoneiston, joka halutaan muuttaa asunnoksi, osalta poikkeaminen asemakaavamääräyksistä aiheuttaa haittaa kaavan toteuttamiselle.

Poikkeaminen ei vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista tai rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista tai johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Poikkeamisluvan myöntämisellä ei ole merkittäviä vaikutuksia yritystalouteen.

#### LIITTEET:

Sijaintikartta ja poikkeuslupatilanne: Kartassa on esitetty rakennuspaikan sijainti ja poikkeuslupatilanne. Tontti rajautuu pohjoisessa Hämeenkatuun sekä idässä, etelässä ja lännessä asuin- ja liikerakennuksen tonttiin. Poikkeuslupahakemuskohte sijaitsee osoitteessa Hämeenkatu 31. Kohteen koillispuolella on kaksi, vuosina 2009 ja 2022 hyväksyttyä poikkeuslupahakemusta. Kohteen etelä-lounaispuolella sijaitsee viisi, vuosina 2012, 2013, 2017, 2021 ja 2022 hyväksyttyä poikkeuslupahakemusta. Lisäksi kohteen etelä-lounaispuolella on kaksi poikkeuslupahakemusta, jotka ovat saaneet kielteisen päätöksen vuosina 1995 ja 2021. Kohteen itäpuolella on yksi myönteinen sekä yksi kielteinen poikkeuslupahakemus. Näistä myönteinen päätös annettiin vuonna 2010, kielteinen vuonna 1995. Tontilla on yksi vireillä oleva poikkeamishakemus.

Asemakaava: Tontin pääkäyttötarkoitus on asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Tontille sallitusta kerrosalasta on käytettävä 32 % liike- ja toimistotiloina. Huoneistot sijaitsevat alueella, joka asemakaavassa on merkitty rakennusalan osaksi, jolla tulee sijoittaa liike- tai toimistotiloja rakennuksen kaduntasokerrokseen ja sitä seuraavaan kerrokseen.

Keskustan strateginen osayleiskaava: Hämeenkatu 31 sijoittuu Keskustan strategisen osayleiskaavan ydinkeskustan kehittämisvyöhykkeelle.

Lausunnot

Liikennemeluselvitys

Liikennemelu ja LVIS-äänitaso

Melulinjaus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

Poikkeamishakemus: Liitteessä on kerrottu hankkeen, rakennuspaikan ja hakijan tiedot. Poikkeamishakemus on salassa pidettävä JulkL 24 § 23 kohdan perusteella.

Suunnitelmat: Rakennus sijaitsee Hämeenkadun eteläpuolella.

Valitus hallinto-oikeuteen: Liite on salassa pidettävä JulkL 24 § 23 kohdan perusteella.

### **Henkilötietoja sisältävä teksti**

Salassapidettävät tiedot poistettu.

### **Lausunnot**

Huoneistolle on haettu samansisältöistä poikkeamislupaa jo aiemmin ja päätös on annettu 14.2.2023. Tuolloin hakemuksen käsittelyn yhteydessä on saatu lausunto ympäristönsuojelulta, terveydensuojelulta, pelastuslaitokselta sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta. Lausunnot ovat päätöksen liitteenä.

Pirkanmaan maakuntamuseolla, Pelastuslaitoksella sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ollut huomautettavaa hakemuksesta. Koska tontti sijoittuu Hämeenpuiston ja Hämeenkadun valtakunnallisesti arvokkaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen alueelle, hakemuksesta on saatu lausunto myös Pirkanmaan maakuntamuseolta sekä Pirkanmaan ELY-keskukselta.

#### *Ympäristönsuojelu:*

Vuonna 2022 laaditun kantakaupungin laajuisen mallinnuksen mukaan melun päiväajan keskiäänitaso (LAeq klo 7-22) on rakennuksen kohdalla 2 m korkeudella luokkaa 65 dB. Toimistokäyttöön tarkoitetun huoneiston julkisivun ääneneristävyys on oletusarvoisesti huonompi kuin alun perin asumiseen tarkoitetuissa tiloissa.

VNP 993/1992 mukaan: "Asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa on ohjeena, että ulkoa kantautuvasta melusta aiheutuva melutaso sisällä alittaa melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvon (klo 7-22) 35 dB ja yöohjearvon (klo 22-7) 30 dB. Opetus- ja kokoontumistiloissa sovelletaan ainoastaan melutason päiväohjearvoa 35 dB sekä liike- ja toimistohuoneissa päiväohjearvoa 45 dB."

Jos huoneisto halutaan muuttaa asuinkäyttöön, on syytä osoittaa tarkemmalla meluselvityksellä se, että edellä mainitussa VNP:ssä melulle annetut ohjearvot alittuvat huoneistossa. Ohjearvojen saavuttaminen voi edellyttää esim. ikkunoiden uusimista tai äänenvaimentimia korvausilmakanaviin.

#### *Terveydensuojelu:*

Tilojen käyttötarkoituksen muuttamisessa asuintiloiksi tulee huomioida, että asumiseen ja muille melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkovaipan ääneneristävyyden lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB. Asunnon sisällä päiväajan (klo 7-22)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

keskiäänitason toimenpideraja on 35 dB ja yöajan (klo 22–7) keskiäänitason toimenpideraja 30 dB. Toimenpiderajan alittuminen tulee mittauksella selvittää asunnoissa ennen niiden käyttöönottoa. Asunnoiksi muuttamisen yhteydessä tulee huomioida, että asunnon ilmanvaihdon ulkoilmavirran tulee olla käytön aikana vähintään 0,35 dm<sup>3</sup>/s neliometriä kohden kaikissa asuinhuoneissa.

*Pirkanmaan maakuntamuseo:*

Ei huomautettavaa.

*Pirkanmaan ELY-keskus:*

Hakemuksessa esitetyn kuvauksen mukaan yhtiöt haluavat muuttaa tilojen käyttötarkoitusta. ELY-keskuksella ei ole tästä kulttuuriympäristövaikutusten osalta huomautettavaa.

Hakemusaineistoon liittyy meluselvitys, josta käy ilmi, että Hämeenkadun puoleisella julkisivulla päiväajan keskimelu nousee kolmannessa kerroksessa 68 dB:n tasolle. ELY-keskus näkee, että melualueella asuntojen on tarkoituksenmukaista tuuletettavuuden vuoksi aueta myös hiljaisempaan suuntaan, jossa ulko-oleskelualuiden ohjeavot täyttyvät. Myös meluselvityksen luvussa 5 tulokset on annettu vastaava suositus. ELY-keskus ei puolla Hämeenkadun puolella olevan tilan muuttamista asuinkäyttöön.

### **Tiedoksi**

Hakija, Pirkanmaan ELY-keskus

### Liitteet

- 1 Liite YLA 30.5.2023 Suunnitelmat
- 2 Liite YLA 30.5.2023 Sijaintikartta ja poikkeamislupatilanne
- 3 Liite YLA 30.5.2023 Melulinjaus
- 4 Liite YLA 30.5.2023 Liikennemeluselvitys
- 5 Liite YLA 30.5.2023 Liikennemelu ja LVIS-aanitaso
- 6 Liite YLA 30.5.2023 Keskustan strateginen osayleiskaava maankäyttö ja liikenne
- 7 Liite YLA 30.5.2023 Asemakaava
- 8 Liite YLA 30.5.2023 Lausunnot

### **Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle**

Annettu julkipanon jälkeen 2.6.2023

### **Muutoksenhakuviranomainen**

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampere

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

02.06.2023

Jonna Koivumäki  
Hallintosihteeri



Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

## Valitusosoitus

§166

## Valitusosoitus

### Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

### Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa;
- 4) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen);
- 5) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 6) toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen; sekä
- 7) viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

### Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus  
Raatihuoneenkatu 1  
13100 Hämeenlinna  
faksi: 029 56 42269  
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

### Valitusaika

Päätös on annettu julkipanon jälkeen. Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen antamisesta. Päätöksen antamispäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

### **Valituskirjelmän toimittaminen**

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

### **Oikeudenkäyntimaksu**

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.